

เทศน์เช้า วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๒

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะนะ ตั้งใจฟังธรรม สัจธรรมเป็นสัจธรรม สัจจะ อริยสัจจะนะ อริยสัจจะ เพื่อชีวิต เพื่อจิตดวงนี้

จิตดวงนี้มันโง่เขลาเบาปัญญา มันโดนกิเลสครอบงำของมัน เกิดมาแล้วเห็นเขาว่าเขารวย เขามียศถาบรรดาศักดิ์ โลกธรรม ๘ มีลามเลื่อมลาม มียศเลื่อมยศ มันมีมาแต่ตั้งเดิมไง พอมีมาแต่ตั้งเดิม เกิดมาด้วยความโง่เขลาเบาปัญญา มันอยากจะมีลามมียศอย่างเขา แล้วถ้ามีลามมียศอย่างเขา ดูเวลาคนตายสิ ไ้คนที่ลามยศสูงๆ เวลานั้นตาย ครอบครัวยี่สิบคนคลอนไปหมดเลย

แต่เวลาของเรา คนที่มีคุณธรรมในหัวใจ เวลาเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมา นี่ธรรมะแสดงตัวแล้ว ธรรมะมาแสดงให้เห็น ธรรมะมาแสดงให้เห็น

ถ้าธรรมะมาแสดงให้เห็น เวลาชีวิตขึ้นมา สิ่งที่มีชีวิต สิ่งที่มีคุณค่าที่สุดคือชีวิตของเรา ถ้าชีวิตของเรา ถ้ามันเป็นสัจจะความจริงในหัวใจของตน มีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ในหัวใจของตน

ถ้ามีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ในหัวใจของตน หัวใจของตนมีอริยสัจ มีสัจจะความจริง มีคุณธรรมในใจของตน มีอัตตสมปัตตินะ มันจะมีชีวิตอยู่ด้วยความร่มเย็นเป็นสุขไง

พระพุทธศาสนาสอนลงที่นี้ สอนลงที่หัวใจของคน

มันจะรวยจะรวย จะมีศรีสุข ยศถาบรรดาศักดิ์จะสูงต่ำแค่ไหนนั่นเป็นอำนาจวาสนาของคน แต่คนที่ในใจที่มีคุณธรรมๆ สูงส่ง ต่ำต้อย ทุกข์จนเข็ญใจขนาดไหน เขาก็มีความสุขของเขา ความสุขในหัวใจ ความสุขในหัวใจอันนี้นะสำคัญมาก

เราไปวัดไปวาขึ้นมา วัดไม่ใช่ตลาด เวลาไปตลาดแย่งชิงต่อรองราคากันวุ่นวายไปหมดเลย เสียอีกที่ก่อกรีกโครม

เวลาวงกรรมฐานเรา ครูบาอาจารย์ของเรา ส่วนใหญ่เวลาที่มีการมีงานมาจะพูดด้วยความภูมิใจ ภูมิใจ คนมากมายมหาศาล แต่สงบ ไม่มีเหตุ ไม่มีการกระทบกระทั่งกัน

คนมากมายมหาศาล แต่เขานิ่ง เขามีความสงบของเขา เขามีความสงบในใจของเขา เขาไม่ก่อก่อกรีกโครม ใจ ไม่ใช่ตลาด ไม่ใช่สวนจตุจักร ไม่ใช่สนามหลวง ไม่ใช่ห้างสรรพสินค้า ใจนั้นมันเป็นเรื่องโลกๆ ใจ

แต่เวลาคนเข้ามาในวัดขึ้นมา มันก็มีขึ้นมาโดยธรรมชาติของมัน เวลาเด็กเล็กเด็กแดงขึ้นมาเขาก็ไปวัดไปวาของเขา มันเป็นไปตามวัยๆ ใจ ถ้ามันเป็นไปตามวัย วัยรุ่นพลังงานมันเหลือใช้ มันก็แสดงออกเป็นเรื่องธรรมชาติของมัน

แต่ถ้ามันมีคุณธรรมในหัวใจของมันนะ มันรู้จักของมันนะ มันจะมีความละเอียดใจของมัน ถ้ามันมีความละเอียดใจ เวลาสำนึกได้ ขอโทษ ขอโทษ ขอโทษ เวลาขอโทษขึ้นมา เพราะจิตใจของเราพอมันได้รับรสของธรรม รสของธรรมด้วยความสงบสงัด มันมีความสุข มีความสงัด อันละเอียดลึกซึ้งนัก

เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านวิเวกไปอยู่ในป่าในเขา

เขาว่า ทำไมต้องไปอยู่ในป่าในเขา เอ็งไม่แน่จริงนี่หว่า เอ็งแน่จริงเอ็งก็ปฏิบัติที่นี้สิ

ปฏิบัติที่นี้ก็เทศบาล ๑ เทศบาล ๒ ใจ มีแต่ขำขมุข มีแต่ขำขมุขขึ้นใหญ่ๆ ใจ มีแต่เปิดอย่างไฟแดงใจ

เอ็งไม่แน่จริงหว่า

เอ็งแน่จริงนี่หว่า เอ็งก็อยู่ในบ้านในเมืองสิ ในบ้านในเมืองถ้าทำได้จริงก็สาธุ

แต่ชีวิตของเราเนะ เราเห็นคุณค่าของในชีวิตของเรา ชีวิตของเรา ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด แล้วชีวิตนี้เราเกิดมาเรามีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอันในหัวใจของเรา ถ้าเราไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้น

เป็นอันในหัวใจของเรา เราจะต้องชวนขวายแสวงหาของเรา การแสวงหา การชวนขวายในใจของเรา เราค้นหาใจของเรา

เวลาครูบาอาจารย์ท่านอุตงค์ฯ ไป อุตงค์ไปเพื่ออะไร ก็อุตงค์ไปเพื่อหาใจของตน

ใจของตนอยู่กับร่างกายเรา นี่ เราเกิดมาจากพ่อจากแม่เราก็มีชีวิตมาตั้งแต่เกิด เวลามีชีวิตมาตั้งแต่เกิด เรามีคุณงามความดีมาน้อยแค่ไหน เรามีสติสัมปชัญญะระลึกถึงชีวิตของเรามาน้อยแค่ไหน เราจะเพลิดเพลिनไปกับแสงสีเสียงกับโลกอยู่อย่างนั้น แล้วโลกอย่างนั้นเขาชักจูงกันไป เห็นไหม แล้วชักจูงกันไป เรามีเสียงเดียว เสียงเดียวเราจะไปตัดทานโลกเขาอย่างไร เราตัดทานโลกเขาไม่ได้ เราแสวงหาของเรา เราหาที่สงบสงัดของเรา เห็นไหม

เวลาไปอยู่คนเดียวขึ้นมา อยู่คนเดียวระวังความคิดของตนไว้ เวลาเข้าป่าเข้าเขาไปแล้ว อู๋! มันมีเมตตา สงสารเขาไปทั่วโลกสงสารนะ

เวลามันอยู่บ้านอยู่เรือน เวลามันอยู่ในสังคม มันมีแต่การแข่งขันชิงดีชิงชั่ว มันไม่เคยคิดว่าอะไรเป็นประโยชน์และไม่เป็นประโยชน์เลย มันไม่คิดเมตตา ไม่คิดถึงใครเลย เวลามันออกไปป่าไปเขาขึ้นมา ความคิดมันจะสงสารคนนั้น สงสารคนนี้ เพราะมันแยกตัวออกไปแล้ว มันจะเห็นหมดเลยว่าอะไรถูกอะไรผิด อะไรควรและอะไรไม่ควร

แต่เวลามันคลุกคลีอยู่ในสังคม มันมีอะไรควรหรือไม่ควร มันมีอย่างเดียวเท่านั้นนะ เสียศักดิ์ศรี สู้เขาไม่ได้ จะต้องแข่งขัน จะต้องทำลาย จะต้องทำลาย เห็นไหม

มนุษย์ เวลาทำลายกันทำลายด้วยสมองนะ ทำลายกันด้วยมารยาสาไถยนะ สัตว์เวลามันทำลายกัน อย่าเผลอเท่านั้นนะ เผลอมันตบ ตะปบทีเดียวเป็นอาหารของมันเท่านั้นนะ

เวลาสัตว์มันทำร้ายด้วยเขี้ยวเล็บ ทำร้ายด้วยสัญชาตญาณเท่านั้น จะสู้หรือจะหนี จะอยู่หรือจะตาย แต่เวลาคนเราทำลายกัน มันทำลายกันเจ็บช้าแล้วเจ็บซ้ำอีก ช้าแล้วช้าเล่าๆ นั้น มนุษย์เขาทำกันไง

แต่เวลาเรามีสติมีปัญญาของเรา เราแยกตัวของเราไป ไปที่สัปปายะ พอแยกตัวไปที่สัปปายะมันได้มีสำนึกรู้สึกนึกคิดนะ ห่วงคนนั้น ห่วงคนนี้ รักคนนั้น รักคนนี้ รักเขาไปหมดเลย

แต่เมื่อก่อนมึงทำไมไม่รัก

นี่ไง อยู่คนเดียวระวังความคิด เวลาเข้าไป เข้าไปอยู่คนเดียวก็เพื่อหาหัวใจของตนไง เวลาหัวใจของตนมันอยู่คนเดียวแล้วมันเป็นสิทธิเสรีภาพที่ต้องรับผิดชอบชีวิตของเราแล้ว เราไม่ต้องอาศัยพึ่งพาใครทั้งสิ้น เราอาศัยศีล อาศัยสติ อาศัยสมาธิ ปัญญาของเราเท่านั้น ที่จะรักษาดูแลหัวใจของเรา มันจะว้าวเหว มันจะวิเวก มันจะวังเวงขนาดไหน อันนั้นก็เป็นกรรมของสัตว์

แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเราเนะ เวลาท่านไปอยู่ของท่านเนะ ท่านรื่นเริง ท่านอาภายาญของท่าน เออ! ต้องการสภาวะแบบนี้เพื่อค้นคว้าหาหัวใจของตนๆ เห็นไหม นี่ไง มันไม่ใช่ตลาด มันเป็นที่สงบสงัด มันเป็นที่ควรแก่การงาน

เวลามันควรแก่การงาน ควรแก่การงานก็กระทำขึ้นมาสิ เวลาเราบวชมาแล้วสำคัญตนยกย่องสรรเสริญว่าเราเป็นลูกศิษย์ของกรรมฐานๆ เราเป็นพระป่าๆ

ในพระไตรปิฎกเราค้นคว้ามาหมด พระบ้านเขาทำสิ่งใด พระป่าต้องทำมากกว่าสองเท่า แล้วเวลาเขาเรียนจบ ๙ ประโยค เขาเรียนขึ้นมา หลวงตาท่านเรียนมา ๓ ประโยค ท่านบอกเรียนหนังสือขึ้นมา จำๆ จนสมองมันทื่อหมดเลย จำจนมันจำไม่ได้ จำจนมันตื้อเลย แล้วเวลาพรุ่งนี้จะสอบ ท่องแล้วท่องเล่า ท่องแล้วท่องเล่า นี่ไง แต่เวลาเป็นพระป่า พระกรรมฐานต้องเรียนมากกว่าเขาสองเท่า

อยู่ในพระไตรปิฎก มีคนเข้าไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บอกว่า สิ่งใดที่ว่าเป็นพระป่า ธรรมกถึก ทำอย่างไร

เขาบอกว่าพระป่าต้องทำมากกว่าพระบ้านสองเท่า พระบ้านเขาเรียนศึกษาขนาดไหน เขาเรียนด้วยตำรับตำรา เราก็เรียนด้วยตำรับตำรา เรียนมาจากอุปัชฌาย์อาจารย์ กรรมฐาน ๕ เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ ต้องมีสติปัญญาแทงทะลุมันให้ได้ แต่เรียนมาแล้ว เวลาศึกษาเรียนบุพพสิกขา มหาขันธ มีการศึกษา ในวินัยมุขก็ค้นคว้าขนขวาย

คนจะทำงานไม่มีอะไรทำงาน หลวงตาท่านสอนประจำนะ เราจะไปสู้กับเสือมือเปล่าใช่ไหม เข้าป่าไปไม่มีสิ่งใดจะไปต่อสู้กับเสือเลย ไปมีแต่ความเสียวสันหลัง

เวลาเราจะสู้กับเสือ เขาก็มีอาวุธของเขาใช่ไหม เราจะสู้กับเสือมือเปล่า เราก็ไปเป็น
เหยื่อมันเท่านั้นนะ แต่ถ้าเราสู้กับเสือเราก็ต้องมีอาวุธของเรา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ประทานไว้ให้เลย ศีล สมาธิ ปัญญา ศีล สมาธิ ปัญญา

เวลาเราจะสู้กับเสือในใจของเรา เราจะสู้กับกิเลสต้นหาความทะยานอยากในใจของเรา
เราจะเอาอะไรไปสู้มันล่ะ เพราะอะไร เพราะกิเลสมันอยู่กับเราไง เรากำลังจะประพฤติปฏิบัติใน
กิเลสมันครอบคลุมในหัวใจทั้งหมดไง เราก็เป็นกิเลสไปทั้งหมดเลย เลยไม่รู้อะไรเลย แล้วเราจะ
เอาอะไรไปสู้กับเสือ ก็เสือมันตะปบหัวอยู่นี้ เสือมันเหยียบหัวใจอยู่นี้ เอาอะไรไปสู้กับมันใน

เวลาศึกษามาแล้ว ขอนิสัยๆ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น หลวงตาพระมหาบัว เวลาอยู่กับ
ท่านบนศาลา นั้นนะเวทีการต่อสู้เลย นั้นฝึกหัดสติขึ้นมา ฝึกหัดสติขึ้นมา นี่เรียนถ่ายทอดกัน
โดยการมีศีลธรรมเป็นตัวอย่าง เรียนโดยการถ่ายทอดกันโดยที่ครูบาอาจารย์ท่านทำเป็น
ตัวอย่าง

ครูบาอาจารย์ที่ดั่งาม หัรรณจักรที่ดั่งาม ท่านปกป้องคุ้มครองดูแลลูกศิษย์ของท่าน ถ้ามี
สิ่งใดมา กิเลสมันครอบงำหัวใจลูกศิษย์ของท่าน บิณฑบาตมา นุ่นก็ดี นี่ก็ดีนั้นนะ ท่านให้
เสียสละ ท่านให้การกระทำ ท่านเตือน ท่านบอก ท่านบอกว่า นั้นแหละกิเลสมันเหยียบหัวแล้ว

นี่ไง ท่านยื่นอาวุธให้ ยื่นอาวุธให้ไง พระป่า พระป่าประพฤติปฏิบัติตามแต่ครูบาอาจารย์
ที่ท่านทำเป็นตัวอย่าง เป็นคติเป็นแบบอย่าง ท่านทำเป็นตัวอย่าง ทำเป็นให้เห็นๆ

ไม่ใช่สอนมึงนะ แต่ห้ามมองกู ไม่ได้นะ ถ้ามองแล้วเสื่อมหมดเลย ต้องยกอาจารย์ไว้บน
หัว แล้วเราก็มานั่งก้มตาทำไป

แต่ครูบาอาจารย์เราไม่ใช่ เวลาหลวงตาพระมหาบัวท่านพูดนะ หมู่คณะนะ หมู่คณะมัน
บวชใหม่มาด้วยกันก็เป็นนวกะมาด้วยกัน เป็นผู้ฝึกหัดมาทั้งสิ้น ถ้าเป็นผู้ฝึกหัดมาทั้งสิ้น กิเลส
มันเต็มหัวใจ เสือตัวใหญ่ๆ เสือโคร่ง ๓ วา ๔ วา มันตะปบหัวใจอยู่นะ อย่าได้แย้งกัน อย่างเถียง
กันมากนัก ให้มองท่านเป็นตัวอย่าง

ท่านบอกเลย “ให้มองเราเป็นตัวอย่าง” คือมององค์หลวงตาพระมหาบัวเป็นตัวอย่าง คำว่า “ตัวอย่าง” ท่านทำเป็นตัวอย่างนะ ถ้าไม่อย่างนั้นแล้วมันจะได้แย้ง มันจะขัดแย้ง มันจะมีปัญหาไปตลอด

แล้วธรรมดา เวลาคนที่ประพฤติปฏิบัติทุกคนจะบอกเลย เมื่อก่อนเป็นคนดีดี พอมาประพฤติปฏิบัติเดี๋ยวนี้เป็นคนชั่วโกรธ เดียวนี้หุนหันไว้มากเลย

ชวนะมันไวไว คนที่ประพฤติปฏิบัติ คนที่ไม่แสวงหา ไม่ต้องการสิ่งใด ของสิ่งนั้นก็ไม่มีค่า ช่างเขาก็สงวนแต่เครื่องมือช่างของเขา ใครมีอาชีพสิ่งใดเขาก็สงวนสิ่งที่ทำเพื่ออาชีพของเขา

เวลาพระปฏิบัติขึ้นมา มันมีศีลขึ้นมา มันมีสมาธิขึ้นมา หูตามันไวมาก มันซุ่มซ่องหมองใจอะไรทั้งสิ้น อยู่คนเดียวมันก็จู้บจู้ป มันจะล่อเขาอย่างเดียวเลย

ฉะนั้นบอกว่า อย่าไปเทียบอย่าไปเคียงกัน ให้มองเราเป็นตัวอย่าง ให้มองเราเป็นตัวอย่าง นี่ไง เวลาครูบาอาจารย์ท่านทำ ท่านทำเป็นตัวอย่างนะ

ที่นี้เวลาบวชมาแล้วเราจะไปสู้กับเสือ เอาอะไรไปสู้

เราก็ศึกษา พระป่า พระกรรมฐาน ดูหลวงปู่มั่นท่านคั่นแล้วคั่นอีก คั่นจนมาปรึกษาเจ้าคุณอุบลสิข ท่านคั่นทั้งสิ้น

เพราะเราปฏิบัติไป เราเชื่อเราได้ขนาดไหน พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเรา ใครไม่คั่นคว้า ทุกคนคั่นคว้าทั้งสิ้น หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านอยู่ในวัดท่านคั่นคว้าพระไตรปิฎกทั่วไปหมด ใครก็ศึกษาได้ ใครก็เรียนได้ พอเรียนขึ้นมาแล้ว นี่ไง อาวุธที่จะไปสู้กับมัน

เราได้อาวุธมา ได้อาวุธมาทั้งการศึกษา นี่ไง พระกรรมฐาน พระป่าต้องเรียนมากกว่าเขาถึงสองเท่า

วินัยธร วินัยธรเขาท่องปนกัน ต่อเป็นคำๆ จากมุขปาฐะสมัยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาพระกรรมฐานจะออกประพฤติปฏิบัติ จะออกประพฤติปฏิบัติไปขอกรรมฐานกับ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มุขปาฐะก็ศึกษา เราก็ศึกษาๆ มากกว่าเขาสองเท่าๆ แล้วสองเท่าศึกษามาแล้วเวลาปฏิบัติขึ้นมา นี่ไง ศึกษาแล้วมาปฏิบัติไ

สองเท่าๆ ศึกษาด้วย ๑ ปฏิบัติอีก ๑ เป็น ๒ เท่า พระพรมมฐานต้องศึกษามากกว่าเขาสองเท่า ไ้ที่ศึกษามาๆ เขาจบแล้ว จบแล้ว มีความรู้มาก ไบลานเปล่า โลงเปล่า เปล่าประโยชน์ ไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอันเลย ศึกษามาได้สอนคน ศึกษาได้เผยแผ่ศาสนา กิเลสตัวเบ้อเริ่มเต็มเลย กิเลสมันเหยียบตายเกลี้ยงเลย มีแต่ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแวววาว แต่หัวใจเรามีแต่กิเลสเหยียบย่ำทำลาย

แต่พระกรรมฐานๆ ธรรมกถึกๆ ไ้ ศึกษาแล้วประพฤติปฏิบัติ ทำมากกว่าเขาสองเท่า ศึกษาแล้วมาประพฤติปฏิบัติจนขวยของเรา การกระทำของเราในหัวใจเราขึ้นมา ถ้าหัวใจเราขึ้นมา ศึกษามากกว่าสองเท่า พระกรรมฐาน พระป่า ด้วยความภูมิอกภูมิใจ ภูมิอกภูมิใจด้วยการเดินจงกรม ภูมิอกภูมิใจด้วยการนั่งสมาธิภาวนา ภูมิอกภูมิใจด้วยจิตที่สงบระงับเข้ามา ภูมิอกภูมิใจว่าสิ่งที่ศึกษามา ศีล สมาธิ ปัญญา ศึกษาทั้งหมดเลย เวลามันเป็นในใจ ใ้โฮ! ใ้โฮ! อี้! ทั้งนั้นนะ

เวลาเจอกิเลส ใ้โฮ! กิเลสเป็นอย่างนี้ อ้อ! มันไม่เหมือนที่เราเรียนมาเลย มันไม่เหมือนกับศึกษามาเนาะ

ศึกษาบอกเลย กิเลสมันตัวน่าเกลียดน่ากลัว กิเลสมันทำลาย ความโลภมันทำลาย ยักระใหญ่ ยักระमार เวลาคนโกรธ โกรธมันเป็นเจ้าวัฏจักร มันทำให้คนนั้นหน้าแดง ทำให้ทำลายเขา ใ้คนหลงก็หลงจนมันเช่ซ่า โดนให้เขาหลอกเขาลวง ใ้คนโลกก็อยากจะทำของเขาๆ กิเลสมันครอบงำ เห็นไหม เวลากิเลสมันครอบงำ นั้นเขาว่าของเขาไ้ ไม่เคยเห็นไ้ ได้แต่เรียนมา

เวลาหลงตาท่านไปเจออวิชา อวิชาเป็นเจ้าวัฏจักร เป็นพญามาร ท่านบอกว่ามันสวดยิ่งกว่านางสาวจักรวาล

จิตเดิมแท้นี้ผ่องใส จิตเดิมแท้หมองไปด้วยอุปกิเลส

ความผ่องใส ความแว้งว่าง ความพลังงานอันละเอียดอันนั้นอวิชาทั้งนั้น จิตผ่องใสคืออวิชา

กว่าจะเข้าไปถึงอริชชาได้ มันต้องสลัดตั้งแต่ลูกตั้งแต่หลานมันมา สลัดมันมา ปอกเปลือกมันมา ทำลายมันมา ทำลายลูก ทำลายหลาน ทำลายเจ้าวัฏจักร ความโลภ ความโกรธ ความหลง ทำลายมาทั้งสิ้น เวลาเข้าไปเจออริชชา ไปยอมจำนนกับอริชชา

ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ ตัวเองแน่ ตัวเองยิ่งใหญ่ มั่นวาง มั่นสว่าง อยู่! มั่นยอดเยี่ยม...ไปตายกับอริชชาทั้งสิ้น

ทั้งๆ ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้อาตุไว้ทั้งหมด อาตุก็ศึกษามาทั้งนั้น ศึกษาสองเท่าสามเท่าขึ้นมาขนาดไหนก็ไม่เท่าทันกิเลสในใจของตน เพราะมันเป็นเรา ความเป็นเรา ความยึดมั่นถือมั่น ความรู้ความเห็น ความว่าฉันอลังการ ฉันยอดฉันเยี่ยม ฉันมหัศจรรย์ แล้วมันก็มีมหัศจรรย์จริงๆ

ดูสิ เวลาทานอาหาร อาหารที่มีรสชาติดี อาหารที่เอร็ดอร่อย อร่อยใหม่ อร่อย จิตใจที่มันไปเจอสิ่งจะไปเจอความจริงที่มันได้สัมผัสมันอร่อยใหม่ อร่อย มันดีใหม่ ดี ดีแล้วก็คือจบไป

แต่เวลากินอาหารแล้วมันต้องกินซ้ำกินซากใหม่ นี่อาหารเพราะว่าร่างกายเราต้องการอาหาร แต่จิตใจของเราเวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นไปแล้วไปรู้ไปเห็นสิ่งใด มันก็ได้สัมผัสของมัน แต่ไม่ใช่

มนสมุปี นิพพินุติ มโนสมุสเสปี นิพพินุติ

มโน ตัวมันเอง ตัวจิตเดิมแท้มันก็น่าเบื่อหน่าย

มโนสมุสเสปี นิพพินุติ

มโนสัมผัส ความสัมผัส ความสว่าง ความสโล ความเว้งว่าง ความมหัศจรรย์ มันก็น่าเบื่อหน่าย เพราะอะไร เพราะเราทำเกือบตายกว่ามันจะสว่างสโล กว่ามันจะเว้งว่างขนาดนั้นแล้วเดี๋ยวมันก็กลับมาเป็นอารมณ์ปกติอีกแล้ว

มันเจริญแล้วเสื่อม เจริญแล้วเสื่อมอยู่อย่างนั้นนะ มันน่าเบื่อหน่ายใหม่ละ ถ้ามันเป็นจริงเป็นจังมันจะอยู่กับเราตลอดไปสิ ถ้ามันเป็นจริงเป็นจังมันต้องพิสูจน์ได้สิ นี่เวลาถ้าเป็นจริงๆ เห็นไหม

แต่ถ้าเป็นจริงไปยอมจำนนกับมันหมด ผู้ที่ประพฤติปฏิบัตินะ แล้วไฉนแก้วนกขุนทอง มันไม่รู้ด้วย ไม่มีสิทธิ์ ไม่มีทาง

คำว่า “ไม่มีสิทธิ์ ไม่มีทาง” เพราะอะไร เพราะการทรงจำธรรมวินัยไป ปริยัติเรียนมา อย่างเดียว ถ้าเป็นพระป่าต้องเรียนมากกว่าเขาสองเท่า ในพระไตรปิฎกชัดๆ เลย

อะไรคือกรรมฐาน อะไรคือธรรมกถึก อะไรคือผู้ปฏิบัติ ปฏิบัติมันต้องมีอะไรไปปฏิบัติ ปฏิบัติต้องทำมากกว่าโดยพระธรรมชาติสองเท่าสามเท่า

เขาศึกษามาจบ เขาก็จบแล้ว ศึกษามาท่องได้ก็จบ สอบจบก็คือจบ แล้วก็มีใบประกาศ ไว้ยืนยัน ศึกษามา จำมา มันก็เป็นนกแก้วนกขุนทองอยู่อย่างนั้นนะ มันเป็นจริงขึ้นมาไม่ได้ แต่ ถ้ามันเป็นจริงขึ้นมาได้ มันเป็นปัจจัยจัดตั้ง เป็นสันติภูมิวิสุทธิแล้วมันเข้าใจทะเลลุ่มปรุปรุ

ผลของวิวิธะ นุพเพนิวาสานุสสติญาณ จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวิวิธะ จตุปปาตญาณ จิตที่ยังเพิกกิเลสค้นหาความทะยานอยากไม่ได้ มันต้องไปเกิดอนาคตกาลไม่มีที่สิ้นสุดแน่นอน อาสวักขยญาณ เวลาชำระล้างกิเลสในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า วิชา ๓ ชัดเจน ชัดๆ มันถึงตอบเรื่องศาสนา ตอบเรื่องชีวิตคน ตอบเรื่องวิวิธะ เทวดา อินทร์ พรหมยังมาฟัง เทศน์พระพุทธเจ้า มาสอบถามถามเรื่องจิตใจตลอด

นี่ไง ผลความจริงๆ วิมาร สิ่งที่เป็นวิมาร สิ่งที่เป็นที่อยู่อาศัยมันก็แคทิพย์สมบัติเท่านั้นแหละ ทิพย์สมบัติ สมบัติของเราต่างๆ มันต้องพลัดพรากเป็นที่สุด ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด ถ้ามีชีวิต พรหมก็มีชีวิต เทวดาก็มีชีวิต สัตว์โลกก็มีชีวิต ภูตผีปีศาจก็มีชีวิต สัตว์เดรัจฉานก็มีชีวิต

ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด ไม่มีสิ่งใดยั่งยืน ไม่มี ไม่มี ผลของวิวิธะ ถ้าผลของวิวิธะ แล้วเวียนว่ายตายเกิดในวิวิธะ เห็นไหม แล้ววิวิธะละ

นี่ไง ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง พระกรรมฐานที่ภูมิอกภูมิใจว่าเป็นพระปฏิบัติไง พระปฏิบัติมันต้องรู้แจ้ง รู้แจ้งเห็นจริงสัจจะความจริงขึ้นมา

เราเป็นลูกศิษย์กรรมฐาน เราไปวัดไปวาไปด้วยความสงบสัจ ไปด้วยความเคารพธรรม ไม่ใช่ไปตลาด ไม่ใช่ไปห้างสรรพสินค้า ต่อรองราคา หยิบฉวยแย่งชิง เข้าคิวไม่ทันตบตีกัน ใครอยากแข่งหน้าแข่งหลัง ไฉนมันตลาด นั่นคือศรัทธาใหม่ ศรัทธาของโลกเขา

ภูมิไฉนั้ ลูกศิษย์กรรมฐาน ภูมิไฉนั้กว่าเรามีคุณธรรม ภูมิไฉนั้กว่าวัดของเรามันมีความสงบสัจ แล้วเอ็งทำอะไรกันอยู่ ทำให้สงบสัจหรือไม่ มันเป็นเรื่องจริงหรือไม่

นี่คือสัจธรรม ถ้าเป็นสัจธรรม ถ้ามันเป็นคุณธรรมในใจขึ้นมา เราจะทำคุณงามความดีของเราๆ ได้มากได้น้อยแค่ไหนมันเป็นปัจจัยตั้ง เป็นอัตตสมบัติ เป็นกิริยาในใจ กิริยาคือการกระทำ มันออกมาจากหัวใจคนคนนั้นแหละ คนคนนั้นใจสูงใจต่ำ ใจเป็นความจริงไม่เป็นความจริง การแสดงออกนั้นแหละมันแสดงออกมาจากใจ มันแสดงออกมาจากจิตนิสัย มันแสดงออกมาจากเจตนาในใจดวงนั้น เอวัง